

Ympäristöluvut

Asia

Uuden Kaloisten sillan rakentaminen ja vanhan sillan purkaminen sekä valmistelulupa, Hämeenlinna

Hakija

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Opastinsilta 12 B
00520 Helsinki
Y-tunnus: 2296962-1

1 Perustiedot

1.1 Hakemuksen vireilletulo

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 19.10.2023 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa hakenut lupaa sillan rakentamiseen vesistöön Hämeenlinnan kaupungissa sekä lupaa ryhtyä hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

1.2 Luvan hakemisen peruste

Hanke on luvanvarainen vesilain (587/2011) 3 luvun 3 §:n 1 momentin 4) kohdan perusteella.

1.3 Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen vesilain 1 luvun 7 §:n 1 momentin perusteella.

2 Asia

2.1 Taustatiedot

2.1.1 Sijainti

Siltapaikka sijaitsee Hämeenlinnan kaupungissa, Kaloisten kylässä, Vehmaisten tiellä noin 180 m Asemintieltä pohjoiseen. Tieosoite on 13643 002 0 00188, Rasi-Nevilä yhdystiellä. Silta ylittää Kaartjoen.

2.1.2 Oikeudet tarvittaviin alueisiin

Kaikki hankkeessa maa- ja vesialueilla tehtävät toimenpiteet sijaitsevat tiealueen 109-895-2-89 Yleinen tie rajauksen sisäpuolella. Tiealueen omistaa Suomen valtio ja tienpitäjä on Väylävirasto. Rakentamisaikaisen rajauksen vesialueen pinta-ala on noin 450 m².

2.1.3 Kaavoitus

Alueella on voimassa Kanta-Hämeen maakuntakaava (saanut lainvoiman 21.10.2021), jossa sillan alue on merkitty maakunnallisesti merkittäväksi maisema-alueeksi ja kulttuuriympäristöksi. Tie on merkitty yhdystieksi, matkailu- tai maisematieksi. Joessa kulkee melontareitti. Sillan lähellä on merkintä Kaloisten kyläkeskuksesta.

Rengon rantayleiskaavassa (vahvistettu 23.5.2003) alue on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi ja alueella on erillispientalojen ja loma-asuntojen rakennuspaikkoja.

2.1.4 Ennakkolausunnot

Hämeen ELY-keskuksen antaman lausunnon (dnro HAMELY/1510/2022) mukaan uudelle sillalle tarvitaan vesilain mukainen lupa.

2.2 Vesitaloushanke

2.2.1 Hankesuunnitelma

Nykyinen Kaloisten silta puretaan ja paikalle rakennetaan uusi silta. Sillan uusiminen on osa hanketta "Uudenmaan ELYn uusittavat sillat". Siltahankkeen toteuttaminen on välttämätöntä, koska nykyisen sillan päällysrakenne on huonokuntoinen. Uusi silta mitoitetaan uusille kuormituksille mahdollistaen paremmin tavara- ja materiaalikuljetukset. Etelästä siltapaikalle tultaessa tie on suora, ja laskee hyvin loivasti tien paalutussuunnan suuntaan sillalle tultaessa ja nousee loivasti sillalta poistuessa. Keskimääräinen vuorokausiliikenne siltapaikalla on 204 ajoneuvoa vuorokaudessa. Näistä raskaita ajoneuvoja on noin 13 kappaletta.

Rakennustyön päätyttyä rakennusjätteet poistetaan ja vesialue puhdistetaan siten, että vesistöön joutunut ylimääräinen aines poistetaan suunniteltuun tasoon saakka. Rakennustyön kaivumassat käytetään hyväksi sivuluisen verhousrakenteissa, nurmipohjana ja ylimääräiset massat viedään kunnan viranomaisen määräämään paikkaan. Ennen massojen loppuläjäytyksiä niistä tehdään raskasmetallimääritykset.

Työnaikaisilla järjestelyillä on tilapäinen haitta vesiliikenteelle työsiltojen rakentamisen aikana. Työsiltoihin tehdään pienvieneliikenteelle aukko, jonka vapaa leveys on kolme metriä ja korkeus metrin ylivedenkorkeudesta. Työnaikainen tieliikenne on tarkoitettu järjestää nykyisiä tieyhteyksiä pitkin siltapaikan itäpuolelta Hakonkosken sillan kautta.

Kokonaisuudessaan rakentamisen arvioidaan kestävän noin vuoden. Veden samentumista aiheuttavat työt kestävät noin kaksi kuukautta.

Nykyisessä sillassa on kaapelikouru ja ilmoituksen perusteella ainakin Eleniällä ja Teliällä on alueella kaapeleita, HS-veden mukaan vesijohtojen tarkkoja sijainteja ei ole saatavilla. Varsinaisen rakennesuunnittelun ja rakentamisen yhteydessä kaapelien ja vesijohtojen tarkat sijainnit varmistetaan.

Suunnitelma on laadittu N₂₀₀₀-korkeusjärjestelmässä ja GK25-koordinaatistossa.

2.2.1.1 Purettavat rakenteet

Nykyinen silta on puinen jatkuva palkkisilta, jonka jännemitat ovat 4+5+6+5+4 m. Sillan kokonaispituus on 25,2 m, sillan hyödyllinen leveys 6,5 m ja kokonaisleveys 6,9 m. Sillalle on asetettu painorajoitus (18t, 24t, 35t / 2teli, 3teli, suurin kokonaismassa). Sillalle on tehty vuonna 2020 lahotarkastus, jossa on havaittu rakenteissa lahoa.

Nykyinen silta puretaan sen maatukien anturoiden yläpinnan tasosta. Nykyisen sillan rakenteet puretaan vaiheittain pois. Purkamisen aikana pyritään välttämään painekyllästämällä lahosuojatun puun päätymistä vesistöön. Paineekyllästetty puu kerätään ja toimitetaan asianmukaiselle jätepis-
teelle.

2.2.1.2 Toteutettavat rakenteet

Uusi silta on teräsbetoninen ulokepalkkisilta (BUL), jonka kokonaispituus on 31,0 m. Sillan jännemitat ovat (2,5)+20,0+(2,5) m. Sillan hyödyllinen leveys on 7,0 m ja kokonaisleveys 7,80 m. Sillan reunapalkit ovat korkeaa tyyppiä. Ulkonäöllisesti siltatyyppi sopii maisemaan ja täyttää vesistön ylittävän siltapaikkaluokan IV vaatimukset. Pitkä jänneväli mahdollistaa avaramman aukkorakenteen. Uuden sillan vapaa-aukko on leveämpi ja avarampi nykyiseen siltaan verrattuna. Vapaa-aukko on vähintään 14 m, mitattuna keskivedenpinnan tasossa.

Uuden sillan päällysrakenteen alapinta on vähintään nykyisen sillan päällysrakenteen alapinnan tasossa. Uuden sillan päällysrakenteen alapinnan alin korko tulee olemaan +90,813.

Uuden sillan tulopenkereet perustetaan maanvaraisesti ja silta perustetaan teräspalkkipaaluille molemmilla tukilinjoilla (T1 ja T2). Siltapaikan tulopenkereet voidaan perustaa maanvaraisesti siltin tai hienon hiekan varaan. Siltapaikan luiskiin tehdään eroosiosuojaukset estämään veden aiheuttamaa eroosiota, kerrospaksuus 400 mm. Eroosiosuojaus rakennetaan karkeasta sorasta tai murskeesta. Pengervahvistusta saatetaan joutua tekemään tien taseusviivan nostamisen vuoksi.

Rakentamistöiden vaiheet:

1. Rakennetaan työsilta
2. Puretaan nykyinen silta
3. Rakennetaan uusi silta

4. Puretaan väliaikaiset rakenteet ja viimeistellään luiskat

2.3 Ympäristön tila ja vaikutusarvio

2.3.1 Luonnonarvot ja luonnonsuojelu

Siltapaikan välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa merkittäviä luontokohteita. Lähin Natura 2000 -kohde on noin neljä kilometriä lounaaseen ja toinen noin viisi kilometriä koilliseen.

Siltapaikasta lounaaseen noin 4 km:n päässä sijaitsee Paloniitynjärven Natura 2000 -alue (tunnus FI0339005). Alue muodostuu kahdesta Kaartjoen keskivaiheilla sijaitsevasta pienestä läpivirtausjärvestä, Korvenalustan- ja Paloniitynjärvien Natura-alueen pinta-ala on 92 hehtaaria. Alue on liitetty Natura 2000 -ohjelman alueeksi sekä ns. SPA-alueena (linnustoarvot) että ns. SCI-alueena (luontotyyppi-arvot). Alueella tavataan viitasammakkoa, kartoitus toteutettu vuonna 2016. Vesi virtaa suojelualueelta Kaartjokea pitkin koilliseen siltapaikalle.

Siltapaikalta noin 1,8 km ylävirran suuntaan on tehty liito-oravahavainto 1.1.2004 (lajitietokeskuksen viranomaisportaali). Kaloisten sillan uusimisella ei arvioida olevan vaikutuksia alueen liito-orava kantaan. Siltatyömaa ei katkaise tai rajoita liito-oravan elinpiiriä eikä vaikeuta sen liikkumista lähiympäristössä.

2.3.2 Maisema

Joensuun törmät siltapaikalla ovat noin +90,0 m korkeudella. Maasto on melko tasaista ja alavaa. Alueen ympäristö on maaseutumainen ja siltapaikan länsipuolella on viljeltyjä pelloja. Kaloisten kylän asutusta on siltapaikan vieressä. Lähin asuinrakennus on noin 50 m:n päässä sillasta. Sillan sijoittuminen alavaan maastoon ja tavanomaiseen peltomaisemaan ja ylityksen ollessa vähäinen, luokitellaan se siltapaikkaluokaksi IV (vaatimaton).

2.3.3 Vesistö

Siltapaikka sijaitsee Kokemäenjoen vesistössä (35), Hyvikkälänjoen valuma-alueella Kaartjoen alaosan alueella (35.886). Siltapaikan yläpuolisen valuma-alueen koko on noin 290,5 km². Siltapaikan vedet tulevat Kaartjärvestä (35.887.1.001) Kaartjokea pitkin Haapajärveen (35.882.1.001), josta vedet laskevat Hyvikkälänjokea pitkin Kernaalanjärveen (35.811.1.006) josta edelleen Hiidenjokea pitkin Vanajaveteen.

Sillan virtaussuunnassa yläpuolella on Mertapadon silta, Marbackantien silta ja Loukasten silta. Siltapaikan virtaussuunnassa alapuolella Kaartjoen ylittää Hakkotien silta ja Hakonkosken silta U-2498.

Sillan rakentamisen vaikutus vesistöön voi ulottua alapuoliseen järveen asti. Tilapäistä veden samentumista voi esiintyä työsillan rakentamisessa, vanhan sillan purkamisessa, uuden sillan paalutustöissä tai uuden sillan täyttöjen teossa. Sillan kohdalla ja sillan läheisyydessä tehtävät eroosiosuojaukset pienentävät virtauksen sekä vedenkorkeusvaihteluiden aiheuttamaa eroosiota.

2.3.3.1 Vedenkorkeudet, virtaus- ja jäätymisolosuhteet

Siltapaikan veden korkeudet nykyisen sillan piirustuksen mukaan:

HW = +89,52 m

MW = +88,82 m

NW = ~+88,37 m.

Kaartjoen virtaamat ovat HQ 26,07 m³/s, MHQ 15,14 m³/s ja MQ 2,23 m³/s. Uuden sillan virtausaukko ei pienene nykyisestä, joten se ei padota nykyistä enempää. Siltapaikalla uoma muuttuu avarammaksi uuden sillan rakentamisen myötä, kun nykyisen sillan tukirakenteet poistuvat. Uuden sillan tukirakenteet eivät rajoita uomaa yhtä voimakkaasti. Muutoin hydrologiset tekijät eivät muutu merkittävästi siltapaikalla. Uusi silta ei rajoita jäiden lähtöä.

Uusi silta on yksiaukkoinen, joten se ei rajoita joen virtaamaa. Työnaikaiset järjestelyt suunnitellaan tehtäväksi niin, ettei virtausolosuhteita rajoiteta. Sillan rakentaminen ei aiheuta merkittävää padotusta, kun uomaa ei suljeta rakennustyön aikana. Silta-aukkoa joudutaan luultavasti pienentämään rakennusaikana muottien telineiden takia. Paalutettavat rakentamisen aikaiset työsillat sijoitetaan rakentamisaikaisen vedenpinnan yläpuolelle. Telinepaalutuksen aiheuttama rakentamisaikainen padotus jää vähäiseksi. Työsillan ja telineiden paalurivit ovat sillan suunnassa kolmen metrin jaolla.

2.3.3.2 Vesistön tila

Ympäristöhallinnon tietojärjestelmästä saadun tiedon mukaan Kaartjoki kuuluu Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueeseen. Ympäristöhallinnon pintavesien ekologisen ja kemiallisen luokituksen mukaan suunnittelualueella olevat vesistöt Kaartjärvi ja Kaartjoki kuuluvat luokkaan hyvä. Haapajärven luokitus on välttävä. Siltapaikan läheisyydessä ei ole jatkuvatoimista pintavedenlaadun, virtaaman tai korkeuden seurantaa. Kaartjoesta on kerätty vuosien varrella pintavedenlaadun näytteitä, suoritettu sähkökoekalastuksia ja pohjaeläintutkimuksia.

2.3.3.3 Kalasto ja pohjaeläimet

Uusi silta ei rajoita kalastusta eikä kalojen kulkua. Siltapaikan pohja puhdistetaan rakentamisen aikana valuneista maa- ja muista aineksista

suunniteltuun muotoon ja tasoon. Rakentamistyön aikana ei kalastukselle ja kalan kululle aiheudu merkittävää haittaa. Tilapäistä veden samentumista voi esiintyä, kun tehdään paalutustyötä sekä eroosiosuojauksia. Veden samentuminen jää kuitenkin lyhytaikaiseksi. Paalutustöistä johtuva tärinä ja ääni voivat karkottaa kalastoa työkohteen läheisyydestä hetkellisesti ja ohimenevästi. Paalutustyöt ovat lyhytaikaisia.

Kaartjoessa esiintyy luontaisesti lisääntyvä taimenkanta. Taimenia esiintyy koekalastusten perusteella lähinnä joen alaosissa. Yläpuolisessa Kaartjärvestä esiintyy muun muassa haukea, kuhua, ahventa. Kaartjoessa esiintyy suojeltua vuollejokisimpukkaa ja lisäksi täplärapuja.

Kaartjoella on tehty suursimpukkaselvitys vuonna 2018. Selvityksen pohjalta tiedetään, että Kaartjoessa esiintyy suojeltua vuollejokisimpukkaa (*Unio crassus*) vaihtelevina tiheyksinä. Siltapaikalta 50 m ylävirtaan on tehty kaksi havaintoa lajista 30.6.2007 (lajitietokeskuksen viranomaisportaali). Kaloisten sillan uusimisella on sekä pysyviä että tilapäisiä, rakennusaikaisia vaikutuksia vesistöön ja siten vuollejokisimpukoihin.

Mahdollinen pysyvämpi vaikutus on uoman virtauksen ei merkittävä vahvistuminen koska uuden sillan alusrakenteet mahdollistavat joen vapaamman virtauksen. Uoman virtauksen pienen kasvun ei arvioida vaikuttavan vuollejokisimpukoihin juurikaan tai mahdollisesti parantavan sen elinolosuhteita hiukan.

Tilapäisiä vaikutuksia ovat veden samentuminen ja kiintoainepitoisuuden nousu joidenkin siltatyövaiheiden aikana. Töiden suorittamisessa varmistetaan, ettei Kaartjokeen kulkeudu suuria määriä sedimenttiä, muuta maainesta tai roskaa, ja veden samentumista pyritään minimoimaan. Ranta-alueet pyritään säilyttämään mahdollisimman luonnonmukaisina sillan ympäristössä. Vuollejokisimpukoille veden samentuminen on haitallisinta jaksolla toukokuusta syyskuun alkuun. Veden samentumista aiheuttavat työt tehdään tämän jakson ulkopuolella.

Siltapaikalla olevat vuollejokisimpukat siirretään ennen töiden aloittamista toiseen paikkaan Kaartjoessa. Vain sillan kohdalla elävät simpukat siirretään, eikä niille arvioida aiheutuvan siirrosta haittaa. Siirron saa suorittaa vain lajiin perehtynyt asiantuntija. Simpukat kerätään joesta käsin ja nostetaan vesiastiaan. Sen jälkeen ne lasketaan uuteen paikkaan. Paikka, johon simpukat siirretään, tutkitaan etukäteen. Näin varmistetaan, että se soveltuu simpukoiden elinympäristöksi. Simpukat siirretään ylävirtaan. Näin rakennustöistä aiheutuva veden samentuminen ei häiritse niitä. Siirrot ajoitetaan kesään tai syksyyn. Vuollejokisimpukoita ei siirretä rakennushankkeen päätyttyä takaisin, vaan ne jäävät uuteen paikkaan. Laji pääsee leviämään takaisin vanhalle elinpaikalleen rakentamisen päätyttyä, eikä elinympäristölle koidu pysyvää haittaa.

2.3.3.4 Vesistön käyttö ja vesiliikenne

Siltapaikan alapuolista Haapajärveä on säännöstelty vuodesta 1954 lähtien. Säännöstelyllä ei ole merkittävistä vaikutusta sillan rakentamiseen.

Sillan muottien rakentamis- ja purkutöiden sekä vesistössä tapahtuvien kaivutöiden aikana tietyissä työvaiheissa on veneellä liikkumista rajoitettava rakennusalueella ja sen välittömässä läheisyydessä yleisen turvallisuuden takia. Vaikutukset ovat lyhytaikaisia.

Kaartjoessa vesiliikenne on pääosin virkistykseen ja virkistyskalastukseen liittyvää liikennettä, lähinnä virkistysmelontaa. Joen yläosalla on opastettu melontareitti.

2.3.4 Maaperä

Nykyinen Vehmaistentie on siltapaikalla tasossa +92,3...+91,5. GTK:n karttapalvelun mukaan maaperä on silttiä tai hienoa hiekkaa. Tiepengermateriaali on soraa tai soraista hiekkaa. Penkereen alapuolelta on noin 1–2 m paksu silttinen kerros, joka on näytteiden perusteella hiekkaista silttiä tai silttistä hiekkamoreenia. Tämän kerroksen alapuolella on hiekkamoreenia, joka vaihtelee löyhästä keskitiiviiseen. Puristin-heijarikairaukset päättyivät 2...8,7 metrin syvyyteen. Kalliopinta varmistettiin porakonekairauksilla. Kalliopinnan havaittiin alkavan 4,4...8 metrin syvyydestä nykyisestä maanpinnasta.

Häiriintyneitä näytteitä otettiin neljästä tutkimuspisteestä. Näytteenoton päättymissyvyydet vaihtelivat 4...9,2 metrin välillä nykyisestä maanpinnasta. Näytteenotossa maaperän todettiin olevan hiekkaista silttiä (hkSi), hiekkaista soraa (hkSr), silttistä hiekkamoreenia (siHkMr) ja hiekkamoreenia (HkMr). Maanäytteistä tutkittiin vesipitoisuudet ja maalaji. Lisäksi osasta näytteistä tutkittiin rakeisuus ja kolmesta näytteestä analyysijä korroosio-olosuhteiden selvittämiseksi.

Siltapaikalta otettiin korroosionäytteet yhdestä pisteestä, kolmelta eri syvyydeltä 1,0–1,4 m, 1,4–1,5 m ja 4,0–4,3 m. Korroosiotutkimuksissa siltapaikan korroosio-olosuhteet todettiin tavanomaisiksi.

2.3.5 Muut mahdolliset vaikutukset

Sillan rakentamisaikaiset paalutus- ja tiivistystyöt aiheuttavat melua, joka on kuitenkin lyhytkestoista eikä siitä aiheudu merkittävää haittaa. Urakoitsija tekee ympäristönsuojelulain 118 pykälän mukaiset ilmoitukset melua aiheuttavista töistä. Sillan suunnittelualueella tai sen vaikutusalueella ei ole arvokkaita kulttuurikohteita, jotka tulisi ottaa siltasuunnittelussa tai

rakentamisen aikana huomioon. Vesien- ja ympäristön tilaan sillan rakentamisella ei ole pysyviä vaikutuksia.

2.4 Hyödyt ja menetykset

Uuden sillan rakentaminen parantaa liikenneturvallisuutta. Hakijan mukaan hankkeesta ei aiheudu vesilain 3 luvun 4 §:n 2 momentin tarkoittamia haitallisia seurauksia. Hanke ei vaaranna yleistä terveydentilaa, eikä siitä aiheudu huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia ympäristömuutoksia. Hanke ei huononna paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja. Suunnittelualueen lähistöllä ei ole Natura-alueita, joiden suojeluarvoihin siltojen rakentamisella voisi olla vaikutusta. Hanke on alueella voimassa olevien kaavojen mukainen. Hakijan käsityksen mukaan vesilain mukainen lupa hankkeelle voidaan myöntää.

2.5 Arvio vahingoista

Ennalta arvioiden vesistön käytölle ei aiheudu korvattavaa haittaa.

2.6 Tarkkailu

Kaartjoen vesistössä tehtävien töiden aikana toteutetaan vesitarkkailua kahdesta tutkimuspisteestä. Toinen tutkimuspisteistä sijoitetaan rakennusalueen läheisyyteen noin 50 m:n päähän ylävirran puolelle ja toinen noin 350 m:n etäisyydelle alavirtaan, josta on hyvä kulku rantaan. Näytesijainnit tarkentuvat myöhemmin maastossa. Näytteet ottaa sertifioitu tai vastaavan pätevyyden omaava henkilö.

Ennen töiden aloittamista ja töiden aikana kerran viikossa otetaan tutkimuspisteistä vesinäytteet, arvioidaan silmämääräisesti samentuman laajuus ja mitataan näkösyvyys. Vesinäytteistä analysoidaan sameus, kiintoaines- ja happipitoisuus, pH, sähkönjohtavuus, alumiinipitoisuus sekä kokonaisfosfori ja -typpi. Näytteiden analysoinnin suorittaa analysoitavien määritysten osalta akkreditoitu laboratorio.

Jos työn aikana vesinäytetuloksissa todetaan merkittäviä muutoksia, ilmoitetaan tuloksista välittömästi ympäristöviranomaisille ja neuvotellaan toimenpiteistä, joilla tarkkailuohjelmaa voidaan täydentää tai tarvittaessa muuttaa työtapoja. Näytetulokset toimitetaan niiden valmistuttua ympäristöviranomaisille. Haitalliset vaikutukset kalastoon ja kalatalouteen pyritään välttämään ehkäisy- ja lieventämiskeinoilla, jolloin kalataloudellista tarkkailua ei katsota tarpeelliseksi.

2.7 Valmistelulupa

Hankkeelle haetaan valmistelulupaa ennen päätöksen lainvoimaiseksi tule-
mista vesilain 3 luvun 16 §:n mukaisesti. Valmistelulupaa haetaan varsinaiselle sillan rakentamiselle, työsilloille ja näiden rakenteille sekä tulopenke-
reiden massanvaihdolle. Hakija katsoo, että lupa töiden aloittamiseksi voi-
daan myöntää, koska kyse on erityisen tärkeästä kansallisesta hankkeesta
ja hankkeella on yleisen edun mukaista merkitystä.

Lisäksi töiden lykkääntymisestä voi aiheutua huomattavaa taloudellista
haittaa. Hankkeen aloittaminen ei tee muutoksenhakua tarpeettomaksi.

3 Käsittely

3.1 Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat
aluehallintovirastojen verkkosivuilla 20.3.-26.4.2024.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Janakkalan kunnan verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita
asia erityisesti koskee.

3.2 Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Hämeen elin-
keino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luon-
nonvarat -vastuualueelta, Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviran-
omaiselta, Hämeenlinnan kaupungilta ja Hämeenlinnan kaupungin ympäris-
tönsuojeluviranomaiselta.

Hämeenlinnan kaupunki ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ovat
ilmoittaneet, etteivät anna lausuntoa asiasta.

3.2.1 Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen lausunto

Uusittava silta ylittää Kaartjoen, joka on vesienhoidon ekologisessa luokit-
telussa luokiteltu hyvään ekologiseen tilaan. Lopen Kaartjoki kuuluu Koke-
mäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueeseen.

Kaartjoen ylittävän Kaloisten sillan vaikutus vesistöön ulottuu pääosin ala-
puoliseen järveen rakentamisen aikaisesta rakentamistyöstä ja sen järjes-
telyistä. Rakentamistyön aikana esiintyy veden tilapäistä samentumista,

kun tehdään paalutustyötä sekä eroosiosuojauksia. Veden samentuminen jää kuitenkin lyhytaikaiseksi ja vaikutus on tilapäistä.

Suunnitelma mukaan toteutettuna sillan uusimisesta ei arvioida koituvan pysyvää haittaa vesienhoidon kannalta.

Lausuntopyynnön liitteenä ollut Kaartjoen suursimpukkaselvitys vuodelta 2018 ei ulottu kyseiselle sillalle asti. Vuollejokisimpukka on luontodirektiivin liitteen IV(a) tiukasti suojeltu laji, ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Sillan rakennustöiden aikana vaikutuksia kohdistuu myös uomaan, kun vanha silta puretaan.

Lajitietojärjestelmien mukaan lähin vuollejokisimpukkahavainto on tehty noin 50 metrin päässä ylävirtaan Kaloisten sillasta. Lisäksi simpukkaa on aikaisemmin havaittu Kaartjoen yläjuoksulla. Vuollejokisimpukan esiintymistä ei ole kartoitettu kattavasti Kaartjoessa.

Sillan rakentamis- ja purkamiskohdilla pitää tehdä simpukkaselvitys tai hankkia vuollejokisimpukoihin erikoistuneen asiantuntijan näkemys siitä, soveltuuko kyseinen jokiosuus vuollejokisimpukalle vai ei. Lisäksi vanhan sillan purkuvaiheen samennusvaikutukset alavirtaan päin tulee ottaa huomioon.

Lupa lupahakemuksen mukaiselle toimenpiteelle voidaan myöntää, ottaen huomioon mitä edellä on sanottu vuollejokisimpukasta ja samennusvaikutuksista alavirtaan päin.

3.2.2 Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalous - vastuualueen lausunto

Uuden sillan vapaa-aukko on leveämpi ja avarampi nykyiseen siltaan verrattuna. Hydrologiset tekijät eivät muutu merkittävästi siltapaikalla. Sillan rakentamisen vaikutukset veden laatuun, kalastoon ja kalastukselle ovat ennalta arvioiden vähäisiä. Kaartjoessa tavataan taimenta, mutta Kaloisten sillan alueella ei tiettävästi ole niiden kutualueita. Alavirran puolella, noin kahden kilometrin päässä, on Kaartjoen alaosan parhaimmat kutualueet, jotka potentiaalisesti voisivat altistua rakentamisen aikaiselle samentumiselle. Etäisyys on kuitenkin niin suuri, että kiintoaineen määrä ei aiheuta ongelmia, jos veden samentumista pyritään välttämään. Uoman pohjan ja rantojen verhoilussa tulisi käyttää mahdollisuuksien mukaan luonnonkiveä.

Yleistä kalatalousetua valvovana viranomaisena Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että lupa sillan rakentamiseen sekä valmistelulupa hankkeelle voidaan myöntää. Hankkeesta ei aiheudu merkittävää kalataloushaittaa.

3.3 Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty yksi muistutus tai mielipide.

3.3.1 Muistutus

■■■■■■■■■■ muistutus koskee Asemintien käyttöä työaikana. Asemintien kunto ja päällyste ovat todella heikossa kunnossa eivätkä tule kestä-
mään työaikaista liikenteen ohjausta sen kautta. Tie on paikoin kaventunut
tien reunoilla kasvavan puuston ja heikkojen tien reunojen vuoksi, mikä ai-
heuttaa vaaratilanteita kohtaavassa liikenteessä. Asemintie tulee peruskor-
jata ennen siltatyömaan aloittamista, jotta se kestäisi lisääntyvän liikenteen
aiheuttaman kuormituksen.

3.4 Selitys

Hakija toteaa selityksessään muun muassa, että Hämeen ELY-keskuksen
esittämä vaatimus vuollejokisimpukkaselvityksestä tai asiantuntijan näke-
myksestä voidaan huomioida lupapäätöksessä. Nyt lupahakemuksessa on
jo huomioituna veden laadun seuranta ja simpukoiden siirto.

Pohjois-Savon ELY-keskus on maininnut samentumisen välttämisestä ja
luonnonkiven käyttämisestä verhoilussa. Hakijan mukaan näin on myös
suunniteltu toimittavan.

Asemintietä käytetään työnaikaisena kiertotienä. Muistutuksessaan Ase-
mintien varressa asuva kiinteistönomistaja sanoo, että tie ei tule kestä-
mään käyttöä kiertotienä, joten se tulisi peruskorjata ennen siltaurakkaa.
Luvan hakija arvioi Asemintien korjaustarpeen ja mahdollisen ajankohdan.

4 Aluehallintoviraston ratkaisu

4.1 Vesitalouslupa

Aluehallintovirasto myöntää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskukselle luvan Uuden Kaloisten sillan rakentamiselle Kaartjoen yli Hä-
meenlinnan kaupungissa ja vanhan sillan purkamiselle hakemuksen
19.10.2023 ja sen täydennysten mukaisesti.

Hanke käsittää työnaikaisen sillan rakentamisen ja purkamisen sekä muut
uuden sillan rakentamiseen ja nykyisen sillan purkamiseen liittyvät työt.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa
edunmenetystä.

Luvanhaltijan on noudatettava vesilain säännöksiä ja jäljempänä esitettyjä määräyksiä.

4.2 Valmistelulupa

Aluehallintovirasto oikeuttaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ryhtymään hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä. Valmistelulupa käsittää työsiltojen ja penkereiden rakentamisen. Muilta osin valmistelulupaa koskeva hakemus hylätään.

Töitä ei saa kuitenkaan aloittaa ennen kuin luvanhaltija on varmistanut lupamääräyksen 11 mukaisesti poikkeuslupan tarpeen ja hankkinut tarvittavat luvat. Lisäksi veden samentumista aiheuttavia työvaiheita ei saa toteuttaa 1.5.–31.8. välisenä aikana.

4.3 Lupamääräykset

4.3.1 Rakenteet

1. Uusi Kaloisten silta on rakennettava 11.11.2022 päivätyn ja 19.1.2023 päivitetyn pääpiirustuksen nro R15, mittakaavat 1:50 ja 1:100, mukaisesti. Sillan kokonaispituus on 31 metriä ja hyötyleveys 7 metriä. Sillan jännemitta on $(2,5)+20,0+(2,5)$ metriä.

Vähintään 14 metriä leveään vapaan aukon kohdalla sillan kannen alapinnan korkeuden on oltava vähintään $N_{2000} + 90,813$ metriä.

Työnaikaisiin rakenteisiin tulee jättää vähintään kolme metriä leveä ja yli-vedenkorkeudella (HW) vähintään metrin korkuinen aukko.

2. Siltasuunnitelmaan saadaan Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia vähäisiä muutoksia, joilla ei ole haitallista vaikutusta yleiseen tai yksityiseen etuun, lukuun ottamatta lupamääräyksessä 1 määrättyä sillan alapinnan korkeustasoa.

4.3.2 Töiden suorittaminen

3. Jokainen työvaihe on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti. Veden samentumista aiheuttavia töitä ei saa tehdä 1.5.–31.8.

Rakentamisessa tulee käyttää sellaisia työmenetelmiä ja kalustoa, että veden samentuminen sekä maisema- ja meluhäiriöt jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

4. Nykyisen sillan rakenteet on purettava joen uoman pohjaa myöten. Töiden suorittamisesta aiheutuneet roskat on siivottava pois vesi- ja maa-alueelta.

5. Purettavan sillan purkujäte ja maa-aines on toimitettava vastaanottopaikkaan, jolla on asianmukainen lupa niiden vastaanottamiseen.
6. Jos töitä tehdään vesialueen ollessa jäässä, on merkittävä asianmukaisesti kohdat, joissa jäätä on rikottu tai jään kantavuus on huonontunut työn vuoksi.
7. Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

4.3.3 Kunnossapito

8. Luvanhaltijan on huolehdittava sillan ja muiden rakenteiden kunnossapidosta asianmukaisesti.

4.3.4 Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

9. Luvanhaltijan on selvitettävä suunnitelman mukaisilla työalueilla olevat johdot, kaapelit ja putket. Työt on tehtävä niitä vaurioittamatta, ja mahdollinen johtojen ja kaapeleiden siirto on suunniteltava niiden omistajien kanssa hyvissä ajoin etukäteen.
10. Luvanhaltijan on tiedotettava siltatyöstä sillan käyttäjille riittävästi etukäteen. Tiedottaminen voidaan toteuttaa esimerkiksi tienvarsi-ilmoituksilla.
11. Luvanhaltijan on ennen rakennustöiden aloittamista asianmukaisesti selvitettävä, esiintyykö sillan rakentamis- ja purkamiskohdilla vuollejokisimpukoita. Jos selvityksessä havaitaan vuollejokisimpukoita, tulee hankealueella olevat vuollejokisimpukat siirtää työalueen yläpuolelle joessa ennen töiden aloittamista. Vaihtoehtoisesti on toimitettava vuollejokisimpukoihin erikoistuneen asiantuntijan arvio ELY-keskukselle siitä, soveltuuko kyseinen joki-osuus vuollejokisimpukalle.

Luvanhaltijan on ennen selvityksen tekemistä ja mahdollista vuollejokisimpukoiden siirtämistä hankealueelta haettava Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeamislupa. Jos luonnonsuojelulain mukainen poikkeaminen on tarpeen, rakennustöitä ei saa aloittaa ilman lainvoimaista poikkeamislupaa.

4.3.5 Tarkkailu

12. Luvanhaltijan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia vedenlaatuun hake-mussuunnitelmassa esitetyn tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Lisäksi luvanhaltijan on tarkkailtava vedenlaatua silmämääräisesti ja merkittävä työmaapäiväkirjaan havainnot mahdollisista poikkeamista, kuten esimerkiksi vesialueen tavanomaista voimakkaammasta samentumisesta tai roskaantumisesta.

Tarkkailusuunnitelmaan voidaan Hämeen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla tehdä muutoksia edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, tarkkailun kattavuutta tai aiheuta kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Tarkkailutulokset on toimitettava näytteenottokerroittain Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailutuloksista on laadittava yhteenveto kaikkien tulosten valmistuttua, ja se on toimitettava edellä mainituille viranomaisille.

4.3.6 Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

13. Työt on aloitettava neljän vuoden kuluessa ja saatettava olennaisilta osiltaan loppuun kahdeksan vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

4.3.7 Ilmoitukset

14. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille vesi- ja maa-alueiden omistajille.
15. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Valmistumisilmoitukseen on liitettävä sillan lopullista sijaintia osoittava kartta sekä mittoja osoittavat piirustukset.

5 Ratkaisun perustelut

5.1 Vesitalousluvan ratkaisun perustelut

5.1.1 Hankkeen tarkoitus, hyöty ja menetykset

Kaloisten uusi silta rakennetaan korvaamaan vanha vuonna 1970 rakennettu ja huonokuntoinen silta, joka puretaan. Samalla liikenneturvallisuus paranee. Hanke on yleisen tarpeen vaatima.

Hanke ei ole alueella voimassa olevien kaavojen vastainen.

Uusi silta ei muuta Kaartjoen uoman mittasuhteita eikä veden vapaa virtauspoikkipinta-ala pienene nykyiseen siltaan verrattuna. Hankkeesta voi aiheutua lyhytaikaista lievää veden samentumista sekä lyhytaikaista meluhaittaa. Lupamääräyksellä 3 rajataan ja vähennetään aiheutuvaa haittaa. Veden samentumista aiheuttavia töitä on rajoitettu ajallisesti lähinnä vuollejokisimpukan elinolojen turvaamiseksi. Hanke aiheuttaa haittaa myös liikenteelle, koska purku- rakennustöiden aikana liikenne on järjestettävä kiertotien kautta. Hankkeesta aiheutuvat haitat ovat väliaikaisia ja ennalta arvioiden melko vähäisiä.

Rakennustöitä suoritettaessa on otettava huomioon vesilain 2 luvun 7 §, jonka mukaan hanke on muutoinkin toteutettava siten, että vesistölle, vesiluonnonle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

Hanke saattaa vuollejokisimpukan osalta rikkoa luonnonsuojelulain 78 §:ssä säädettyä luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämistä ja heikentämistä koskevaa kieltoa sekä lain 70 §:ssä säädettyä rauhoitetun eläinlajin yksilöiden siirtämiskieltoa. Luvan saaja on tämän vuoksi lupamääräyksessä 11 velvoitettu hakemaan asianomaiselta viranomaiselta tarvittavat luvat luonnonsuojelulaista poikkeamiseen ennen töiden aloittamista.

5.1.2 Natura 2000 -verkoston kohteet, luonnonarvot sekä vesienhoitosuunnitelma

Hankkeen vaikutuspiirissä ei ole Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita eikä muita suojelualueita.

Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vähintään hyvä ekologinen ja hyvä kemiallinen tila vesimuodostumissa viimeistään vuonna 2027. Hanke sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella Kaartjoen vesimuodostumassa. Kolmannen vesienhoidon suunnittelukauden luokittelussa vesimuodostuman ekologinen tila on hyvä ja kemiallinen tila hyvää huonompi.

Hankkeella ei ole vaikutuksia ekologiseen tilaan eikä sen osatekijöihin, koska hankkeen vaikutukset ovat työnaikaisia ja rajoittuvat suppealle alueelle. Vesimuodostuman kemiallinen tila on hyvää huonompi, mikä johtuu palonestoaineena käytettyjen polybromattujen difenyylietterien (PBDE) tiukasta ympäristölaatu normista. Se aiheuttaa hyvää huonomman kemiallisen tilan kaikissa Suomen pintavesissä. Hankkeella ei ole vaikutuksia kemialliseen tilaan, koska hankkeen vaikutukset ovat paikallisia ja lyhytaikaisia.

Hanke ei vaikuta Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2022–2027 esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseen.

5.1.3 Luvan myöntämisen edellytykset

Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hankkeesta yleisille ja yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Luvan myöntämiselle on siten edellytykset.

5.2 Valmisteluluvan perustelut

Valmistelulupa on myönnetty työsiltojen ja penkereiden rakentamiselle. Näiden väliaikaisten siltöjen rakentaminen on sellainen valmisteleva toimenpide, joka voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa. Luvassa tarkoitetut työt ovat sellaisia, että niiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen määräyksiä muutetaan.

Nykyisen sillan purkaminen on toimenpide, jota ei ole mahdollista vesilain 3 luvun 16 §:n 2 momentin 2 kohdan tarkoittamalla tavalla ennallistaa siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan. Tästä syystä valmistelulupa on hylätty varsinaisen sillan rakentamisen osalta, koska sitä ei voida rakentaa ilman vanhan sillan purkamista. Silta tulee samaan kohtaan.

6 Vastaus lausunnoissa ja muistutuksessa esitettyihin vaatimuksiin

Aluehallintovirasto ottaa Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen sekä Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen vaatimukset huomioon lupamääräyksistä ja niiden perusteluista ilmenevällä tavalla.

Muistutuksen johdosta aluehallintovirasto viittaa hakijan selitykseen, jossa hakija toteaa, että hakija tulee arvioimaan Asemintien korjaustarpeen ja mahdollisen ajankohdan.

7 Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta sekä 5, 6, 7, 8, 10, 16, 17, 18 § sekä 11 luvun 21 §

Luonnonsuojelulain (9/2023) 70, 78 ja 83 §

8 Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 3 800 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2024 annetun valtioneuvoston asetuksen (1171/2023) mukaisesti asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Hakemuksen vireilletuloaikana voimassa olleen aluehallintovirastojen maksuista heinä-joulukuussa vuonna 2023 annetun valtioneuvoston asetuksen (867/2023) liitteen kohdan 3.3 taulukon mukaan siltaa koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 3 800 euroa.

9 Tiedottaminen

9.1 Päätös

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Hämeenlinnan kaupunki
Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
Suomen ympäristökeskus

9.2 Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan Hämeenlinnan kaupungin verkkosivuilla.

10 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

11 Liite

Valitusosoitus

12 Asian käsittelijät

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Merja Antikainen ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Katja Varantola.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **29.7.2024**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia

prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.

- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittää luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>